

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-409-2-53>

HOLDING A SEARCH IN THE INVESTIGATION OF ILLEGAL HANDLING OF WEAPONS, AMMUNITION OR EXPLOSIVES

ПРОВЕДЕННЯ ОБШУКУ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ НЕЗАКОННОГО ПОВОДЖЕННЯ ЗІ ЗБРОЄЮ, БОЙОВИМИ ПРИПАСАМИ АБО ВИБУХОВИМИ РЕЧОВИНАМИ

Otryshko A. O.

Postgraduate Student at the Department of Criminal Process and Criminalistics, Donetsk State University of Internal Affairs Kropyvnytskyi, Ukraine
ORCID ID: 0009-0005-4584-9168

Отришко А. О.

аспірант кафедри кримінального процесу та криміналістики, Донецький державний університет внутрішніх справ м. Кропивницький, Україна
ORCID ID: 0009-0005-4584-9168

Обшук є одним із способів отримання матеріалізованої інформації про вчинений злочин або обставини, що пов'язані з розслідуваною подією [2, с. 656]. Метою обшуку є знайдення, вилучення та процесуальне закріплення знарядь і засобів злочину, об'єктів злочинного посягання, слідів злочину, цінностей, нажитих злочинним шляхом, інших речових доказів, предметів і документів, що мають значення для встановлення об'єктивної істини у справі та забезпечення відшкодування заподіяної злочином шкоди [3, с. 479]. При розслідуванні незаконного поведження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами метою обшуку є виявлення та вилучення вогнепальної зброї, бойових припасів або вибухових речовин, частин зброї та її комплектуючих, інструментів та станків для її виготовлення, ремонту або переробки, комп'ютерної техніки та документації, а також інших предметів, що свідчать про вчинення злочинів, передбачених ст. 263, 263-1 КК України.

С.С. Вітвіцький, О.О. Волобуєва, А.О. Волобоев вказують на те, що характер обшуку полягає у відшуканні матеріалізованої інформації про подію кримінального правопорушення. Вважається, що за відсутності вичерпної інформації про об'єкти пошуку, їхнє імовірне місцезнаходження (приховування), виникають передумови недосягнення мети цієї СРД, що значною мірою впливатиме на повноту та ефективність процесу доказування в кримінальному провадженні. Тому, визначаючи мету обшуку, необхідно звернути

увагу на виявлення саме тих об'єктів, що властиві конкретній категорії кримінальних правопорушень [1, с. 171].

Об'єктами, що підлягають відшукуванню і вилученню під час проведення обшуку за місцем проживання, роботи підозрюваного та в інших місцях можуть бути: викрадена (привласнена, незаконно отримана) вогнепальна та холодна зброя, боеприпаси; зброя, що використовувалася при вчиненні розбійних нападів та інших злочинів; комплектуючі частини (деталі) зброї та боеприпасів (у тому числі заготовки, глушники); предмети зі слідами злочину, фрагменти пакування, належності для чищення та змащення зброї; предмети, вилучені з цивільного обігу, заборонені до використання або такі, що потребують спеціального дозволу, незалежно від того, мають вони відношення до провадження чи ні (наприклад, вибухові речовини; наркотичні засоби, психотропні речовини, їх аналоги або прекурсори; радіоактивні, сильнодіючі або отруйні речовини; документи, що містять державну таємницю тощо); предмети одягу та взуття, які були на підозрюваному в момент вчинення злочину; засоби маскуванню зовнішності, фальсифікації та інсценувань (перуки, маски, документи, форма співробітників поліції, номерні знаки автотранспорту та ін.); засоби та знаряддя, що були застосовані під час вчинення злочинів (для зламу та відкриття замків, відключення сигналізації тощо); підроблені документи на незаконно отриману зброю і їх чернетки; спеціальна література про предмети озброєння; документи, що мають значення для кримінального провадження, характеризують членів злочинної групи, їх діяльність та зв'язки, а також полегшують пошук зброї, знарядь та засобів вчинення злочину (наприклад, накладні, приймальні акти, підроблені відбитки печаток та інші документи, заготовлені злочинцями для незаконного отримання зброї, квитанції камер зберігання, відправлень поштою, документи на житло, транспортні засоби тощо); листи, щоденники, записні книжки, що містять інформацію про співучасників злочину, їх адреси та контакти із ними, відомості про співробітників установ і організацій, пов'язаних з виготовленням і зберіганням зброї; фотознімки, аудіо- та відеозаписи, інші документи, за допомогою яких можна встановити зв'язки підозрюваного; комп'ютерна та персональна мобільна техніка, яка використовувалася при підготовці, вчиненні таких злочинів; інше майно, яке може використовуватися для забезпечення відшкодування заподіяних потерпілим збитків тощо [2, с. 658-659].

Таким чином, при проведенні обшуку за фактом незаконного поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими

речовинами з метою отримання інформації від обшукуваної особи та налагодження з ним контакту дієвими є такі тактичні прийоми, як роз'яснення неправильно зайнятої позиції, пояснення мети обшуку, навіювання позитивних наслідків співпраці зі слідством та надання інформації, демонстрація виявлених предметів або їх аналогів, постановка контрольних запитань, залучення або видалення окремих учасників кримінального провадження до проведення обшуку та спостереження за їх поведінкою і реакцією обшукуваної особи. З метою виявлення зброї, бойових припасів, вибухових речовин або інших предметів, що підлягають пошуку здійснюється аналіз приміщення або ділянки місцевості; аналіз ознак і характеристик зброї, бойових припасів, вибухових речовин або інших предметів, їх зіставлення з місцем, де відбувається обшук; залучення спеціалістів до проведення обшуку; використання технічних засобів.

На нашу думку, запорукою успішного проведення обшуку при розслідуванні вказаних злочинів є здійснення комплексу тактико-організаційних заходів щодо підготовки до проведення обшуку, організації і спільних дій СОГ, а також подолання конфліктних та проблемних ситуацій за допомогою тактичних прийомів, що у сукупності сприяє досягненню поставленої мети – виявлення та вилучення зброї, бойових припасів, вибухових речовин або інших предметів, що мають значення для розслідування та фіксації матеріалізованої інформації.

Отже, до основних тактико-організаційних заходів проведення обшуку при незаконному поводженні зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами є:

- 1) своєчасне проведення обшуку, що унеможливує знищення або приховування слідів протиправних дій та предметів, що мають значення для розслідування;
- 2) розроблення плану проведення обшуку та визначення його учасників;
- 3) використання фактору раптовості при проведенні обшуку, а саме непомітне прибуття та раптове проникнення до об'єкту обшуку СОГ;
- 4) одночасне проведення обшуків на декількох об'єктах з метою унеможливлення попередження співучасників та приховування або передачі іншим особам зброї, бойових припасів, вибухових речовин або інших предметів;
- 5) залучення спеціалістів до проведення обшуку з метою виявлення складових частин і комплектуючих вогнепальної зброї, бойових

припасів, вибухових речовин, які можуть бути ретельно сховані або замасковані, а також використання технічних засобів;

6) зіставлення предмету пошуку і місця, де відбувається обшук; вивчення особливостей приміщення або ділянки місцевості; аналіз ознак і характеристик зброї, бойових припасів, вибухових речовин або інших предметів, що підлягають пошуку;

7) контроль об'єкту, який підлягає обшуку з метою унеможливлення пересування учасників обшуку та самовільного переміщення предметів;

8) залучення або видалення окремих учасників кримінального провадження до проведення обшуку та спостереження за їх поведінкою і реакцією обшукуваної особи;

9) взаємодія з особою, яка підлягає обшуку, налагодження з нею психологічного контакту та переконання взаємодії зі слідством з метою добровільної видачі зброї, бойових припасів, вибухових речовин або інших предметів, що підлягають пошуку, відкриття зачинених приміщень, а також надання необхідної для розслідування інформації;

10) пояснення особі, яка обшукується мети обшуку та роз'яснення наслідків відмови від взаємодії з представниками досудового розслідування;

11) демонстрація особі, яка обшукується виявлених предметів або їх аналогів, постановка контрольних запитань та спостереженням за реакцією особи.

Література:

1. Вітвіцький С. С., Волобуєва О. О., Волобоев А. О. Методика розслідування незаконного поводження зі зброєю та бойовими припасами : монографія. Київ : ВД «Дакор», 2021. 308 с.

2. Розслідування злочинів, що вчиняються у сфері обігу вогнепальної зброї та боеприпасів : навч. практич. посіб. / Б. І. Бараненко та ін. Сєверодонецьк: ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2019. 800 с.

3. Тертишник В.М. Кримінальний процесуальний кодекс України : науково-практичний коментар. Київ : Алерта, 2021. 1110 с.